

NATURRESERVAT

Välkommen till Nedre Lagnö – en vandring i tiden

Edgar var den sista i slkten Lagnström som brukade jorden här på Nedre Lagnö. Och han har lämnat en skatt till eftervärlden. En skatt i form av fuktiga strandängar med ett sjudande fågelliv, torrbackarna där betande kor håller små, rara växter i trim, den gamla barrskogen där djuren gick på bete och slutligen den blomstrande lövängen med de knotiga, hamlade lindarna.

Nässelfjäril
Aglais urticae

Äppelblom
Malus domestica

Intill boningshuset växer några sälgar. De blommar tidigt i april och bjuder nyvakna humledrottningar, fjärilar och bin på årets viktigaste frukost. På så sätt hjälper sälgen till att få äppelträden pollinerade senare på våren.

Nässelfjärilen är en av de första fjärilarna på våren. De övervintrar som fullvuxna, gärna i uthus eller på husvindar. Säkert har någon övervintrat hos Edgars.

Den praktfulla eken ut mot vägen är betydligt äldre än huset. Den började gro 100 år innan huset byggdes 1918, av styrman och långlots Emil Lagnström och hans fru Amanda.

1 Edgars

Kårt hus har många namn – Lotsens, Växeln och Edgars är några av dem. Huset byggdes 1918 av långlots Emil Lagnström, därav smeknamnet Lotsens. Under fyra år, 1920-1923, drevs här pensionat – gästerna kom med ångbåt från staden. År 1926 tog telefonväxeln plats i det Lagnströmska huset med dottern Anna som telefonist och föreståndare. Den sista Lagnström som bodde i huset var Emils och Amandas barnbarn Edgar. Edgar var inte mycket för förändring och därför har marken brukats på samma sätt som av farfar och gammelfarfar. Också huset har fått behålla sin gamla charm.

Sälg
Salix caprea

2 Åkern och ogräsen

När Edgar var liten växte det ogräs som blåklint och klätt i åkrarna. Under mer 50 år har människan gjort sitt bästa för att utrota dessa växter och har nästan lyckats.

Åkerogräsen blåklint (*Centaurea cyanus*), Östergötlands landskapsblomma, och klätt (*Agrostemma githago*).

Adam och Eva
Dactylorhiza latifolia

3 Betesmarken – torrbacken

I århundraden har korna betat den torra, backiga hagen och den intilliggande strandängan. Och man har aldrig gödslat med annat än kornas egna mockor. När det är fattigt på näring och korna håller gräset kort får de småväxta örterna, som jungfrulin och backklöver, en chans att hävda sig. Resultatet har blivit en blomstrande hage med flera ovanliga arter.

Tofsvipa
Vanellus vanellus

4 Betesmarken – strandängan

Här går land långsamt över i hav. Det är fuktigt och lite salt och därför hittar vi andra växter här än i torrbacken. Två riktiga skönheter är sumpgentiana och kustarun. Vadarfåglar som rödbena och strandskata trivs i det kortsnaggade gräset nära vattnet, där de söker mat med sina långa, känsliga näbbar. Besök gärna utsiktsplattformen och förundras över det sjudande fågellivet på strandängarna.

Korna betar fortfarande i skogarna på Lindholm, precis som på Edgars tid. Där finns också femton gamla, knotiga, hamlade lindar, som man förr tog lövfoder ifrån.

Spillkråka
Dryocopus martius

Ljung
Calluna vulgaris

5 Djur på bete i skogen

Det kan vara svårt att föreställa sig i dagens tysta, täta skogar men i den gamla bondeskogen var det fullt av liv. Där betade både hästar, kor, får och getter. Barrskogen på Nedre Lagnö var en öppen, "luckig" skog tack vare djurens bete och uttaget av virke och ved. Skogen på Lindholm betas fortfarande av korna. Norr om boningshuset finns skärgårdens typiska hållmarkskog med renlav och ljung. Tallarna är uppemot 200 år gamla. I de fuktiga sänkorna växer gran med mossa och blåbär som följeslagare. Men korna går inte längre här på bete.

- Här är du
- Parkering
- Parkering – tillgänglighetsanpassad
- Information
- Torrpass
- Utsiktsplattform – tillgänglighetsanpassad
- Slinga – tillgänglighetsanpassad
- Skogsslingan

Gullviva
Primula veris

Så här kan lövängen, med sina hamlade lindar, ha sett ut när Edgar var barn. Kanske bar han ut korgen med fika när pappa Hilding skördade höet. Den illustrerade linden står på Lindholm.

6 Lövängar på Uggleudden

Det poetiska uttrycket "Ång är åkers moder" ger en bild av ångens betydelse i det gamla bondesamhället. Ången gav vinterfoder till djuren, djuren gav gödsel till åkrarna och åkrarna producerade mat till människan. Med andra ord: en stor, välskött ång gav hopp om mycket mat på bordet. Men i det moderna jordbruket, med konstgödsel och förädlade grödor, har ången förlorat sin betydelse. På Uggleudden finns rester av de gamla ångarna, med 200 år gamla hamlade lindar, som gav lövfoder till djuren, och en rik flora med växter som gullviva, blåsipppa och gökärt.

Information

Slingan ner till strandängan och torrbacken är tillgänglighetsanpassad men är bitvis ganska brant. Välj att gå varvet med början österut och medurs för att minimera lutningen.

Naturreservatet bildades 2011 och omfattar ca 34 ha. Förvaltare: Söderköpings kommun. Tel: 0121-18100 Övrig kontakt: Länsstyrelsen Östergötland, Naturvårdsenheten. Tel: 013-196000

